

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова вченої ради
29.05.2023
протокол № 07, п. 8

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ від 29.05.2023 № 70

ЖАНРОВІ ТЕОРІЇ ПЕРЕКЛАДУ

GENRE THEORIES OF TRANSLATION

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр»	«master»
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»	«Humanities»
Спеціальність	035 «Філологія»	«Philology»
Спеціалізація	035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»	«Germanic Languages and Literatures (Including Translation), First Foreign Language – English»
Освітня програма	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»	«Germanic Languages and Literatures (Including Translation), First Foreign Language – English»

Розробник: Западинська Ірина, кандидат педагогічних наук

Гарант освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» – Іваницька Наталя, доктор філологічних наук, професор.

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу - 28.04.2023 р. протокол № 2; на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету 18.05.2023 р. протокол № 05.

Рецензенти:

Терещенко Лілія, кандидат філологічних наук, доцент

Волос Вікторія, директор бюро технічних і літературних перекладів «Віза».

Редактор: Фатеева Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 13.06.2023 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,62.
Обл.-вид. арк. 1,08. Тираж 2. Зам. № 271.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Мета вивчення дисципліни.

Робоча програма дисципліни «Жанрові теорії перекладу» відповідає навчальному плану та призначена для здобувачів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська». Дисципліна «Жанрові теорії перекладу» базується на поєднанні лекційних, практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, що створює передумови для вдосконалення практичних навичок шляхом систематизації мови оригіналу і мови перекладу як ієрархії взаємодіючих функціональних стилів, реєстрів і жанрів.

Робоча програма, побудована на принципах плюрилінгвізму, інтегрованості, прозорості, гнучкості та варіативності, зорієнтована на формування методологічної грамотності для поглибленої самостійної дослідної роботи у галузі перекладознавства та лінгвістики для забезпечення професійної мовознавчої та перекладацької діяльності. Програма визначає комплексний підхід до формування загальних та професійних (лінгвістичних, трансферційних та трансляторіальних) компетентностей філолога-перекладача.

Мета дисципліни «Жанрові теорії перекладу» полягає у підготовці фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, проведення досліджень та здійснення інновацій у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами на основі знань щодо різних напрямків перекладознавства.

Жанрові теорії перекладу є обов'язковою дисципліною.

Завдання дисципліни:

- ознайомити здобувачів освітнього ступеня «магістр» з новітніми типологіями текстів і критеріями текстуальності, релевантними для перекладу: видами, жанрами, композиційною структурою текстів різних функціональних стилів, принципами, методами і моделями перекладу текстів різних жанрів на усіх етапах перекладацької діяльності: від попереднього перекладацького аналізу вихідного тексту через трансформації та когнітивні процедури перекладу до редагування і експертизи цільового тексту;
- поглибити теоретичні і практичні знання майбутніх філологів-перекладачів та удосконалити їх навички у парадигмі сучасних методик аналізу дискурсу з метою виявлення у тексті семантичного ядра, ключових слів, лексико-семантичних зв'язків, що забезпечують когезію тексту;
- поглибити знання здобувачів освітнього ступеня «магістр» з основ жанрово-стилістичного, комунікативно-прагматичного і гендерного аналізу тексту;
- розвинути уміння студентів диференціювати оригінальні тексти за функціональним стилем і обирати відповідні засоби перекладу.

Дисципліна орієнтована на сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти системного осмислення сучасних наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів у галузі перекладознавства, оволодіння комплексними знаннями загальної і спеціальної філологічної термінології, та формування навичок, необхідними для реалізації завдань професійної та наукової діяльності.

Результати вивчення навчальної дисципліни її місце в освітньому процесі. Результатом вивчення навчальної дисципліни «Жанрові теорії перекладу» для освітньої програми «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» є формування комплексу компетентностей:

- **інтегральна компетентність:** здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та характеризується невизначеністю умов і вимог;

- **загальні компетентності:**

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

- **спеціальні (фахові) компетентності:**

СК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання зі філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

СК 9. Здатність використовувати сучасні комунікативні та перекладацькі стратегії для забезпечення ефективної міжкультурної комунікації.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Жанрові теорії перекладу» полягають у здатності:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з мовознавства для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Перша іноземна мова (англійська) / First Foreign Language (English)», «Методологія і організація наукових досліджень / Methodology and Organisation of Scientific Research», «Сучасні лінгвістичні теорії / Modern Linguistic Theories», «Інтерпретація художнього тексту / Interpretation of Fiction Text», «Друга іноземна мова (німецька) і переклад / Second Foreign Language (German) and Translation», «Проблеми міжкультурної комунікації і переклад / Issues of Intercultural Communication and Translation».

Зміст дисципліни передбачає набуття знань про теоретико-методологічні засади функціонального підходу до дослідження перекладу як основи формування жанрових теорій перекладу; про жанрово-стилістичні особливості перекладу текстів різних функціональних стилів та жанрів; формування навичок дослідження відповідних текстів, оволодіння навичками і вміннями, необхідними для самостійної роботи з іншомовною літературою з професійної тематики та організації самоосвітньої діяльності з метою подальшого

професійного розвитку. Дисципліна орієнтована на сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти системного осмислення сучасних наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів у галузі перекладознавства, оволодіння комплексними знаннями загальної і спеціальної філологічної термінології, та формування навичок, необхідними для реалізації завдань професійної та наукової діяльності.

Аудиторна та самостійна робота побудована на принципах студентоцентрованого, проблемно-орієнтованого навчання з елементами дистанційного та змішаного навчання, використанням прийомів перевернутого навчання, а також навчання через челенджі та сторітелінг. Виконання індивідуалізованої самостійної роботи спрямоване на особистісне та професійне зростання.

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали достатню кількість балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно з Положенням Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти №12 від 07.02.2022).

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переведу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів №32 від 07.02.2022).

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин/кредитів	з них			
		лекції	практичні (лабораторні) заняття	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Лінгвістика тексту в аспекті перекладу. Предмет і завдання лінгвістики тексту.	16	4	2	10	УО
Тема 2. Критерії текстуральності, релевантні для перекладу.	16	2	4	10	УО, ПО, Т
Тема 3. Загальні принципи типології текстів.	16	4	2	10	УО
Тема 4. Європейські та вітчизняні типології текстів, релевантні для перекладу.	16	2	4	10	УО, ПО
Тема 5. Перші класифікації текстів, релевантних для перекладу.	16	4	2	10	УО
Тема 6. Принципи і методи перекладу різних текстових жанрів у руслі сучасних теорій перекладу.	16	4	2	10	УО, ПО
Тема 7. Загальні проблеми перекладу текстів різних жанрів.	16	2	4	10	УО, ПО

Тема 8. Основні та додаткові функції інформативних текстів.	16	2	4	12	УО, ПО, Т
Тема 9. Особливості перекладу конвенціоналізованих жанрів тексту офіційно-ділового стилю.	16	2	2	12	УО, ПО, Т
Тема 10. Особливості перекладу апелятивних текстів.	14	2	2	12	УО, ПО, Р
Тема 11. Переклад і жанровий аналіз художніх творів.	22	2	2	14	УО, ПО, Т, ІЗ, КТ
Разом	180/6	30	30	120	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення:

УО – усне опитування;

ПО – письмове

опитування;

Т – тестування;

Р – реферат,

ІЗ – індивідуальне

завдання;

КТ – комп'ютерне

тестування.

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни

Тема 1. Лінгвістика тексту в аспекті перекладу. Предмет і завдання лінгвістики тексту.

Предмет і завдання лінгвістики тексту. Взаємообумовленість категорій «стиль» і «текст». Міждисциплінарний характер лінгвістики тексту: зв'язок лінгвістики тексту, функціональної стилістики тексту і попереднього перекладацького аналізу. Дефініція поняття «текст»: проблемні аспекти. Значення і використання лексеми «текст» в історії європейського мовознавства від античності до Нового часу. Еволюція наукових уявлень про текст у ХХ столітті. Текстотвірні ознаки. Зв'язок лінгвістики тексту з перекладознавчими і філологічними дисциплінами.

Тема 2. Критерії текстуальності, релевантні для перекладу.

Текст як одиниця системи мови: проблеми визначення поняття. Розуміння тексту в античні часи та в епоху Середньовіччя. Поняття про текст у добу Нового часу та в період Просвітництва. Сучасні уявлення про текст (середина ХХ – початок ХХІ століття). Визначальні ознаки поняття «текст» у сучасній лінгвістиці тексту. Текст як категорія теорії прототипів. Функція тексту як центральний критерій текстуальності. Сигнали розпізнавання функції тексту.

Тема 3. Загальні принципи типології текстів.

Тема, когезія та когерентність тексту. Типологія текстів за шкалою критерію унікальності, релевантна для перекладу. Критерії ситуативності і матеріальності тексту. Спірні текстуальні ознаки: медіальність, наявність/відсутність мовних знаків, обсяг, завершеність. Основні і додаткові критерії текстуальності за моделлю Б. Зандіг. Текстуальні ознаки за К. Адамчиком.

Тема 4. Європейські та вітчизняні типології текстів, релевантні для перекладу.

Перші типології текстів, релевантні для перекладу. Класифікація текстів за ступенем перекладності А. Нойберта. Жанрова класифікація Р. Юмпельта. Класифікація текстів за принципом відповідності позамовній реальності В. Коллера. Макростилістична типологія текстів Б. Зандіг за принципом стилістичного зразка. Функціональні класифікації видів і жанрів текстів. Класифікація композиційно-мовленнєвих форм М. Брандес, В. Провоторова.

Тема 5. Перші класифікації текстів, релевантних для перекладу. Класифікації 50-60 років ХХ століття (О. Федоров, Г. Мунен, Р. Кльопфер, Ї. Лівий). Типологія текстів Лейпцизької школи. Критерії розподілу художніх і нехудожніх текстів В. Коллера. Функціональна класифікація текстів К. Райс. Типологія текстів за критерієм основної та додаткових функцій К. Норд. Характеристика КМФ «повідомлення», «опис», «обговорення».

Тема 6. Принципи і методи перекладу різних текстових жанрів у руслі сучасних теорій перекладу.

Нормативні вимоги до еквівалентності. Типи еквівалентності. Аспектна матриця перекладу. Текстуальні конвенції в прагматиці. Герменевтичні категорії перекладу. Стратегії перекладу за Г. Генігом та П. Кусмаулем. П'ять типів еквівалентності за В. Коллером. Поняття нормативно-текстової еквівалентності. Макроструктурна і мікроструктурна перспективи перекладу. Роль аспектною матриці перекладу для редагування і оцінювання якості перекладених текстів. Внутрішньомовні і ситуативні критерії перекладу. Конвенціоналізовані текстові жанри та особливості їх перекладу.

Тема 7. Загальні проблеми перекладу текстів різних жанрів. Герменевтичні категорії розуміння і формулювання за Р. Штольце: контекст, дискурсне поле, культурна специфіка, модус висловлення, медіальність, когерентність, функція тексту. Стратегія перекладу як включення тексту в комунікативну ситуацію та орієнтація на адресата. Різниця між реченням і висловленням та їх переклад. Переклад «текстів у ситуативному контексті».

Тема 8. Основні та додаткові функції інформативних текстів.

Жанри текстів з приматом інформативної функції. Особливості перекладу типових текстових жанрів з інформативною, інструктивною та дидактичною функціями. Особливості перекладу ділової кореспонденції. Прийоми перекладу технічних інструкцій і правил з експлуатації для користувачів.

Тема 9. Особливості перекладу конвенціоналізованих жанрів тексту офіційно-ділового стилю.

Науковий переклад, його особливості. Переклад наукових текстів, підручників, наукових статей, монографій, виступів на конференціях. Особливості науково-

технічного стилю: інформативність, логічність, точність і зрозумілість. Особливості термінотворення та підбір співвідношень при перекладі спеціальної лексики. Особливості перекладу патентів, договорів, свідоцтв. Формула Дж. Ласуелла і перекладацький аналіз тексту.

Тема 10. Особливості перекладу апелятивних текстів.

Основні та додаткові функції апелятивних текстів. Жанри текстів з приматом апелятивної функції. Особливості перекладу типових текстових жанрів з персуазивною, ілюстративною та педагогічною функціями. Переклад і жанровий аналіз публіцистичних текстів і рекламних текстів. Передова стаття, колонка, глоса. Шляхи збереження впливу на адресата у перекладі. Труднощі перекладу рекламних текстів. Релігійні тексти як жанрова проблема перекладу. Множинність перекладу Біблії.

Тема 11. Переклад і жанровий аналіз художніх творів.

Типологія жанрів художнього і поетичного перекладу. Труднощі художнього і поетичного перекладу. Інтерпретація оригіналу і творчі методи перекладача. Художній переклад в світлі теорії літератури як полісистеми. Об'єкт художнього перекладу. Жанрові ознаки художнього твору як окремого типу тексту. Принципи виконання художнього перекладу: об'єктивність і суб'єктивність перекладацької творчості. Порядок відтворення форми і змісту. Методика перекладознавчого аналізу художнього тексту. Проблема збереження національних ознак змісту оригіналу та його стилістичної своєрідності. Стилiстична інтерпретація тексту в перекладі. Часові і просторові зсуви при перекладі художнього тексту. Критерії оцінки якості художнього перекладу. Перекладацькі труднощі відтворення оригіналу в поетичному перекладі. Проблеми еквілінеарності, еквіметричності та еквірифмичності. Категорії індивідуального стилю і творчого методу перекладача в художньому перекладі. Літературний переклад у цільовій культурі в руслі теорії полісистеми. Сміслові та стилістичні зсуви в поетичному перекладі. Зміна жанрової характеристики твору при художньому перекладі. Неперекладність поезії як герменевтична проблема.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача
1	2	3
Тема 1 Лінгвістика тексту в аспекті перекладу. Предмет і завдання лінгвістики тексту.		
<p>Знати: основи лінгвістики тексту і функціональної стилістики тексту в аспекті перекладу; понятійний апарат, проблеми і завдання жанрових теорій перекладу; етапи розвитку лінгвістики тексту як наукової дисципліни.</p> <p>Вміти: використовувати понятійний апарат лінгвістики тексту як наукової дисципліни, аналізувати проблеми і завдання жанрових теорій перекладу</p>	<p>Лекція № 1 План лекції</p> <p>1. Предмет і завдання лінгвістики тексту. Взаємообумовленість категорій «стиль» і «текст».</p> <p>2. Міждисциплінарний характер лінгвістики тексту: зв'язок лінгвістики тексту, функціональної стилістики тексту і попереднього перекладацького аналізу.</p> <p>3. Дефініція поняття «текст»: проблемні аспекти.</p> <p>4. Значення і використання лексеми «текст» в історії європейського мовознавства від античності до Нового часу.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Опрацювання інформаційних джерел за темою.</p>	10
	<p>Лекція № 2 План лекції</p> <p>1. Еволюція наукових уявлень про текст у ХХ столітті.</p> <p>2. Текстотвірні ознаки.</p> <p>3. Зв'язок лінгвістики тексту з перекладознавчими і філологічними дисциплінами.</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 6, 8, 15 Додаткові: 2, 3, 4, 7, 8, 10 Інтернет-джерела: 1, 5, 6</p>	2
	<p>Практичне заняття № 1 Питання до заняття</p> <p>1. Поняття «текст» у сучасній парадигмі лінгвістики.</p> <p>2. Лінгвістика тексту ХХ століття: еволюційні етапи становлення.</p> <p>3. Текстотвірні ознаки: спроба узагальнення.</p>	2

Тема 2. Критерії текстуальності, релевантні для переклад.

<p>Знати: визначення поняття «текст»; ознак тексту як прототипної категорії в теорії прототипів та критеріїв текстуальності.</p> <p>Вміти: аналізувати текст в категоріях системи мови; вірно визначати ознаки поняття «текст» і критерії текстуальності; трактувати поняття «текст» як категорію теорії прототипів</p>	<p>Лекція № 3 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Текст як одиниця системи мови: проблеми визначення поняття. 2. Розуміння тексту в античні часи та в епоху Середньовіччя. 3. Поняття про текст у добу Нового часу та в період Просвітництва. 4. Сучасні уявлення про текст (середина ХХ – початок ХХІ століття). 4. Визначальні ознаки поняття «текст» у сучасній лінгвістиці тексту. 5. Спірні текстуальні ознаки. 6. Текст як категорія теорії прототипів. 7. Основні і додаткові критерії текстуальності за моделлю Б. Зандіг. 8. Текстуальні ознаки за К. Адамчиком. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 4, 6, 8, 11, 15,16 Додаткові: 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11 Інтернет-джерела: 1, 2, 3, 5, 6</p>	<p align="center">2</p>
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Підготовка до практичного заняття. Опрацювання основної і додаткової літератури. Підготовка до письмового опитування та тесту за темою № 2.</p>	<p align="center">10</p>
	<p>Практичне заняття № 2. Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Текст як одиниця системи мови: проблеми визначення поняття. 2. Розуміння тексту в античні часи та в епоху Середньовіччя. 3. Поняття про текст у добу Нового часу та в період Просвітництва. 4. Сучасні уявлення про текст (середина ХХ – початок ХХІ століття). 	<p align="center">2</p>

	<p>Практичне заняття № 3 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначальні ознаки поняття «текст» у сучасній лінгвістиці тексту. 2. Текст як категорія теорії прототипів. 3. Функція тексту як центральний критерій текстуальності. 4. Сигнали розпізнавання функції тексту. 5. Виконання тесту за темою. 	2
Тема 3. Загальні принципи типології текстів.		
<p>Знати: загальні принципи типології текстів; критерії унікальності, ситуативності; спірні текстуальні ознаки; основні і додаткові критерії текстуальності</p> <p>Вміти: визначати поняття «когезія», «когерентність» тексту; диференціювати основні і спірні текстуальні ознаки</p>	<p>Лекція № 4 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тема, когезія та когерентність тексту. 2. Типологія текстів за шкалою критерію унікальності, релевантна для перекладу. 3. Критерії ситуативності і матеріальності тексту. 	2
	<p>Лекція № 5 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спірні текстуальні ознаки: медіальність, наявність/відсутність мовних знаків, обсяг, завершеність. 2. Основні і додаткові критерії текстуальності за моделлю Б. Зандіг. 3. Текстуальні ознаки за К. Адамчиком. <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 4, 6, 8, 14, 15 Додаткові: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11 Інтернет-джерела: 1, 2, 4, 5, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Опрацювання основної і додаткової літератури, Інтернет джерел.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 4 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Типологія текстів у сучасній лінгвістиці. 2. Критерії текстуальності. 3. Текстуальні ознаки в аспекті сучасних теорій перекладу. 	2

**Тема 4. Європейські та вітчизняні типології текстів,
релевантні для перекладу.**

<p>Знати: європейські і вітчизняні типології тексту, релевантні для перекладу; класифікацію текстів за ступенем перекладності, за принципом відповідності; функціональні класифікації видів і жанрів текстів; класифікацію композиційно-мовленнєвих форм.</p>	<p>Лекція № 6 План лекції 1. Перші типології текстів, релевантні для перекладу. 2. Класифікація текстів за ступенем перекладності А. Нойберта. 3. Жанрова класифікація Р. Юмпельта. 4. Класифікація текстів за принципом відповідності позамовній реальності В. Коллера. 5. Макростилістична типологія текстів Б. Зандіг за принципом стилістичного зразка. 6. Функціональні класифікації видів і жанрів текстів. 7. Класифікація композиційно-мовленнєвих форм М. Брандес, В. Провоторова. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 3, 4, 6, 8, 14, 15 Додаткові: 2, 3, 4, 6, 7, 8,10, 11 Інтернет-джерела: 1, 2, 4, 5, 6</p>	<p align="center">2</p>
<p>Вміти: визначати, пояснювати та ілюструвати прикладами основні поняття</p>	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Підготовка до практичного заняття. Опрацювання основної і додаткової літератури. Повторення матеріалів попередніх занять. Підготовка до письмового опитування.</p>	<p align="center">10</p>
<p>у руслі типологій тексту, релевантних для перекладу.</p>	<p>Практичне заняття № 5 Питання до заняття 1. Перші типології текстів, релевантні для перекладу. 2. Класифікація текстів за ступенем перекладності А. Нойберта. 3. Жанрова класифікація Р. Юмпельта. 4. Класифікація текстів за принципом відповідності позамовній реальності В. Коллера.</p>	<p align="center">2</p>

	<p>Практичне заняття № 6 Питання до заняття 1. Макростилістична типологія текстів Б. Зандіг за принципом стилістичного зразка. 2. Функціональні класифікації видів і жанрів текстів. 3. Класифікація композиційно-мовленнєвих форм М. Брандес, В. Провоторова.</p>	2
Тема 5. Перші класифікації текстів, релевантних для перекладу.		
<p>Знати: особливості класифікацій середини ХХ століття; типологію текстів Лейпцизької школи; класифікації К. Райс, В. Коллера, К. Норд.</p> <p>Вміти: вірно використовувати критерії розподілу художніх і нехудожніх текстів; характеристики КМФ «повідомлення», «опис», «обговорення».</p>	<p>Лекція № 7 План лекції 1. Класифікації 50-60 років ХХ століття (О. Федоров, Г. Мунен, Р. Кльопфер, Ї. Лівий). 2. Типологія текстів Лейпцизької школи. 3. Критерії розподілу художніх і нехудожніх текстів В. Коллера.</p>	2
	<p>Лекція № 8 План лекції 1. Функціональна класифікація текстів К. Райс. 2. Типологія текстів за критерієм основної та додаткових функцій К. Норд. 3. Характеристика КМФ «повідомлення», «опис», «обговорення».</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 11, 14, 15 Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, Інтернет-джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Узагальнення, вивчення та доповнення матеріалу лекції. Опрацювання основної, додаткової літератури, Інтернет джерел.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 7 Питання до заняття 1. Типологія текстів Лейпцизької школи. 2. Критерії розподілу художніх і нехудожніх текстів В. Коллера. 3. Характеристика КМФ «повідомлення», «опис», «обговорення».</p>	2

Тема 6. Перші класифікації текстів, релевантних для перекладу.

<p>Знати: нормативні вимоги до еквівалентності та її типи; текстуальні конвенції в прагматиці; стратегії перекладу за Г. Генігом та П. Кусмаулем; п'ять типів еквівалентності за В. Коллером.</p> <p>Вміти: вірно застосовувати нормативні вимоги до еквівалентності; поняття нормативно-текстової еквівалентності; внутрішньомовні і ситуативні критерії перекладу; диференціювати конвенціоналізовані текстові жанри.</p>	<p>Лекція № 9 План лекції 1. Нормативні вимоги до еквівалентності. 2. Типи еквівалентності. 3. Аспектна матриця перекладу. 4. Текстуальні конвенції в прагматиці.</p>	2
	<p>Лекція № 10 План лекції 1. Герменевтичні категорії перекладу. 2. Стратегії перекладу за Г. Генігом та П. Кусмаулем. 3. П'ять типів еквівалентності за В. Коллером. 4. Поняття нормативно-текстової еквівалентності. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 11, 14, 15 Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Інтернет-джерела: 1, 2, 3, 4, 5,</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Опрацювання основної і додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Повторення матеріалів попередніх занять. Підготовка до письмового опитування.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 8 Питання до заняття 1. Нормативні вимоги до еквівалентності та типи еквівалентності. 2. Макроструктурна і мікроструктурна перспективи перекладу. 3. Роль аспектної матриці перекладу для редагування і оцінювання якості перекладених текстів. 4. Внутрішньомовні і ситуативні критерії перекладу. 5. Конвенціоналізовані текстові жанри та особливості їх перекладу.</p>	2

Тема 7. Загальні проблеми перекладу текстів різних жанрів.

<p>Знати: герменевтичні категорії розуміння і формулювання: контекст, дискурсне поле, культурна специфіка, модус висловлення, медіальність, когерентність, функція тексту; стратегію перекладу як включення тексту в комунікативну ситуацію та орієнтацію на адресата.</p> <p>Вміти: застосовувати стратегію перекладу як включення тексту в комунікативну ситуацію та орієнтація на адресата; перекладати тексти у ситуативному контексті.</p>	<p>Лекція № 11 План лекції 1. Герменевтичні категорії розуміння і формулювання за Р. Штольце: контекст, дискурсне поле, культурна специфіка, модус висловлення, медіальність, когерентність, функція тексту. 2. Стратегія перекладу як включення тексту в комунікативну ситуацію та орієнтація на адресата. 3. Різниця між реченням і висловленням та їх переклад. 4. Переклад «текстів у ситуативному контексті».</p> <p>Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Інтернет-джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Опрацювання основної і додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Повторення матеріалів попередніх занять. Підготовка до письмового опитування.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 9 Питання до заняття 1. Герменевтичні категорії розуміння і формулювання за Р. Штольце: контекст, дискурсне поле, культурна специфіка, модус висловлення, медіальність, когерентність, функція тексту. 2. Стратегія перекладу як включення тексту в комунікативну ситуацію та орієнтація на адресата.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 10 Питання до заняття 1. Різниця між реченням і висловленням та їх переклад. 2. Переклад «текстів у ситуативному контексті».</p>	2

Тема 8. Основні та додаткові функції інформативних текстів.		
<p>Знати: Особливості жанрів текстів з приматом інформативної функції; особливості перекладу текстових жанрів з інструктивною, інформативною та дидактичною функціями; особливості перекладу ділової кореспонденції.</p> <p>Вміти: використовувати прийоми перекладу текстів з інформативною, інструктивною та дидактичною функціями; ділової кореспонденції, технічних інструкцій і правил</p>	<p>Лекція № 12. План лекції 1. Жанри текстів з приматом інформативної функції. 2. Особливості перекладу типових текстових жанрів з інформативною, інструктивною та дидактичною функціями. 3. Особливості перекладу ділової кореспонденції. 4. Прийоми перекладу технічних інструкцій і правил з експлуатації для користувачів. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Інтернет-джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Опрацювання основної і додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Повторення матеріалів попередніх занять. Підготовка до письмового опитування. Підготовка до тесту за темою № 8.</p>	12
	<p>Практичне заняття № 11 Питання до заняття 1. Жанри текстів з приматом інформативної функції. 2. Особливості перекладу типових текстових жанрів з інформативною, інструктивною та дидактичною функціями. 3. Виконання перекладу типових текстових жанрів з інформативною, інструктивною та дидактичною функціями.</p>	2

експлуатації для користувачів.	<p>Практичне заняття № 12</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості перекладу ділової кореспонденції. 2. Прийоми перекладу технічних інструкцій і правил з експлуатації для користувачів. 3. Виконання перекладу технічних інструкцій і правил з експлуатації. 4. Виконання тесту за темою. 	2
<p>Тема 9. Особливості перекладу конвенціоналізованих жанрів тексту офіційно-ділового стилю.</p>		
<p>Знати:</p> <p>особливості наукового перекладу, перекладу наукових текстів, підручників, наукових статей, монографій, виступів на конференціях і анотацій; особливості науково-технічного стилю; термінотворення особливості перекладу патентів,</p>	<p>Лекція № 13</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науковий переклад, його особливості. 2. Переклад наукових текстів, підручників, наукових статей, монографій, виступів на конференціях. 3. Особливості науково-технічного стилю: інформативність, логічність, точність і зрозумілість. 4. Особливості термінотворення та підбір співвідношень при перекладі спеціальної лексики. 5. Особливості перекладу патентів, договорів, свідоцтв. 6. Формула Дж. Ласуелла і перекладацький аналіз тексту. <p>Рекомендовані джерела:</p> <p>Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14 Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Інтернет-джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2

<p>договорів, свідочств; перекладацького аналізу тексту.</p> <p>Вміти: здійснювати переклад анотацій та наукових текстів, підручників, наукових статей, монографій, доповідей; вірно підбирати співвідношення при перекладі спеціальної лексики; перекладати патенти, договори, свідочства; здійснювати перекладацький аналіз тексту.</p>	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Опрацювання основної і додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Повторення вивчених матеріалів. Підготовка до письмового опитування. Підготовка до тесту за темою № 9.</p>	12
	<p>Практичне заняття №13 Питання до заняття 1. Науковий переклад, його особливості. 2. Особливості перекладу наукових текстів, підручників, наукових статей, монографій, виступів на конференціях. 3. Виконання перекладу анотацій наукових текстів, підручників, наукових статей, монографій, виступів на конференціях. 4. Особливості науково-технічного стилю: інформативність, логічність, точність і зрозумілість. 5. Особливості термінотворення та підбір співвідношень при перекладі спеціальної лексики. Формула Дж. Ласуелла і перекладацький аналіз тексту.</p>	2
<p>Тема 10. Особливості перекладу апелятивних текстів.</p>		
<p>Знати: основні та додаткові функції апелятивних текстів; жанри текстів з приматом апелятивної функції;</p>	<p>Лекція № 14 План лекції 1. Основні та додаткові функції апелятивних текстів. 2. Жанри текстів з приматом апелятивної функції. 3. Особливості перекладу типових текстових жанрів з персуазивною, ілюстративною та педагогічною функціями. 4. Переклад і жанровий аналіз публіцистичних текстів і рекламних текстів. Передова стаття, колонка, глоса.</p>	2

<p>особливості перекладу типових текстових жанрів з персуазивною, ілюстративною та педагогічною функціями; шляхи збереження впливу на адресата перекладі.</p>	<p>5. Шляхи збереження впливу на адресата у перекладі. 6. Труднощі перекладу рекламних текстів. 7. Релігійні тексти як жанрова проблема перекладу. 8. Множинність перекладу Біблії. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14,15 Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Інтернет-джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	
<p>Вміти: перекладати типові тексти з персуазивною, ілюстративною та педагогічною функціями; здійснювати жанровий аналіз публіцистичних текстів та рекламних текстів; долати труднощі перекладу рекламних текстів.</p>	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Опрацювання основної і додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Повторення вивчених матеріалів. Підготовка до письмового опитування. Підготовка до тесту за темою № 10. Підготовка рефератів.</p>	10
	<p>Практичне заняття № 14 Питання до заняття 1. Основні та додаткові функції апелятивних текстів. 2. Жанри текстів з приматом апелятивної функції. 3. Особливості перекладу типових текстових жанрів з персуазивною, ілюстративною та педагогічною функціями. 4. Переклад і жанровий аналіз публіцистичних текстів і рекламних текстів. 5. Шляхи збереження впливу на адресата у ході перекладу публіцистичних і рекламних текстів. 6. Перекладацькі труднощі відтворення оригіналу в поетичному перекладі. 7. Проблеми еквілінеарності, еквіметричності та еквірифмичності. 8. Категорії індивідуального стилю і творчого методу перекладача в художньому перекладі. Літературний переклад у цільовій культурі в руслі теорії полісистеми.</p>	2

Тема 11. Переклад і жанровий аналіз художніх творів.

<p>Знати: типологія жанрів художнього і поетичного перекладу; труднощі художнього і поетичного перекладу; жанрові ознаки художніх текстів; принципи виконання художнього перекладу; порядок відтворення форми і змісту; творчі методи перекладача; проблеми еквілінеарності, еквіметричності та еквірифмичності категорії індивідуального стилю і творчого методу перекладача в художньому перекладі.</p>	<p>Лекція № 15 План лекції 1. Типологія жанрів художнього і поетичного перекладу. Труднощі художнього і поетичного перекладу. 2. Інтерпретація оригіналу і творчі методи перекладача. Художній переклад в світлі теорії літератури як полісистеми. 3. Об'єкт художнього перекладу. Жанрові ознаки художнього твору як окремого типу тексту. 4. Принципи виконання художнього перекладу: об'єктивність і суб'єктивність перекладацької творчості. 5. Порядок відтворення форми і змісту. 6. Методика перекладознавчого аналізу художнього тексту. 7. Проблема збереження національних ознак змісту оригіналу та його стилістичної своєрідності. 8. Стилiстична інтерпретація тексту в перекладі. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Інтернет-джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Опрацювання основної і додаткової літератури. Підготовка до практичного заняття. Повторення вивчених матеріалів. Підготовка до письмового опитування. Підготовка до тесту за темою № 11. Підготовка індивідуального творчого завдання. Підготовка до комп'ютерного тестування.</p> <p>Практичне заняття № 17 Питання до заняття 1. Сміслові та стилістичні зсуви в поетичному перекладі.</p>	14

<p>Вміти: інтерпретувати оригінал; здійснювати художній переклад в світлі теорії літератури як полісистеми; володіти методикою перекладознавчого аналізу художнього тексту, здійснювати стилістичну інтерпретацію тексту в перекладі; враховувати критерії оцінки якості художнього перекладу; долати перекладацькі труднощі відтворення оригіналу в поетичному перекладі.</p>	<p>2. Зміна жанрової характеристики твору при художньому перекладі. 3. Неперекладність поезії як герменевтична проблема. 4. Презентація індивідуальних творчих завдань. 5. Комп'ютерне тестування.</p>	
---	---	--

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу : монографія / [С. М. Амеліна, О. В. Бабенко, Н. В. Білоус, Н. О. Зуєнко та ін.] ; за заг. ред. С. М. Амеліної. Електронні дані. Київ : Центр учбової літератури, 2018. URL: http://10.0.2.150/docs/CUL/Amelina_2A.pdf.*
2. *Алексеев И.С. Профессиональный тренинг переводчика. СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. 288 с.*
3. *Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову. Част. I. К.: Tempus, 1999. 317 с.*
4. *Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. Вінниця: Нова книга, 2003. 264 с.*
5. *Кіщенко Ю. В. Вступ до перекладу (завдання для самостійної роботи до модульної атестації): навч.-метод. посібник для студентів I курсу спеціальності «Переклад». Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. 48 с.*
6. *Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты). М.: Просвещение, 1990. 253 с.*
7. *Коптілов В. В. Теорія та практика перекладу. К.: Юніверс, 2002. 280 с.*
8. *Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Вінниця: Нова книга, 2008. 512 с.*
9. *Корунець І.В. Теорія та практика перекладу. Вінниця: Нова книга, 2003. 448 с.*
10. *Кухаренко В.А. Практикум по интерпретации текста. М. : Просвещение, 1987. 176 с.*
11. *Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод. К: Ника-Центр, 2003. 135 с.*
12. *Мирам Г.Е., Дейнеко В.В. Основы перекладу. К: Ніка-Центр, 2002. 237 с.*
13. *Нестеренко Н.М., Лисенко К.В. A Course in Interpreting and Translation. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2004. 240 с.*
14. *Чередниченко О. Про мову і переклад. К.: Либідь, 2007. 248 с.*
15. *Черноватий Л.М. Карабан В.І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Вінниця: Нова книга, 2004. 514 с.*
16. *Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної економічної літератури. Економіка США: загальні принципи: навч. посібник рек. Вінниця: Нова книга, 2005. 270 с.*
17. *Baker Mona. Routledge Encyclopedia of Translation Studies. 2nd ed. London: Routledge, 2011. 640 p.*

Додаткові:

1. Іваницька Н. Б., Калініченко А. І., Нечипоренко В. О., Сікорська Л. О. *Граматика перекладу фахової літератури (у вправах та прикладах) : навч. посіб. Електронні дані. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2019. URL: http://10.0.2.150/docs/Pidruchnyky/2019/Hramatyka_perekl.fakh.l-ry.pdf.*
2. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. Учебное пособие. М.: ИД Москва, 2004. 424 с.
3. Мирам Е. М. Профессия переводчик. К. : Ника-Центр, 1999. 160 с.
4. Ребрій О. В. Основи перекладацького скоропису. Навчальний посібник / За ред. Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. Вінниця: Нова Книга, 2006. 152 с.
5. Рецкер Я. І. Теория перевода и переводческая практика. 5 изд. М.: AUDITORIA, 2016. 244 с.
6. Сдобников В. В., Петрова О. В. Теория перевода. М. Флинта, 2006. 416 с.
7. Федоров А. В. Основы общей теории перевода. М.: ООО «Издательский Дом «ФИЛОЛОГИЯ ТРИ», 2002. 416 с.
8. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Іванко Ю.П. Переклад англomовної юридичної літератури: Навчальний посібник. Вінниця: Поділля, 2006. 514 с.
9. Швейцер А. Д. Теория перевода. Статус. Проблемы. Аспекты. М.: Наука, 1988. 215 с.
10. Gentzler E. Translation, hypertext, and creativity: Contemporary translation theories. Bristol: Multilingual Matters, 2001. 232 p.
11. Ноеу М. Patterns of Lexis in Text. Oxford: Ox University Press, 1991. 276 p.

3. Інтернет-ресурси:

1. www.linguistlist.org
2. www.linguistic.ru
3. www.edu.ru;
4. www.magister.msk.ru/library
5. www.slownik.ukraincow.net
6. mirslovarei.com